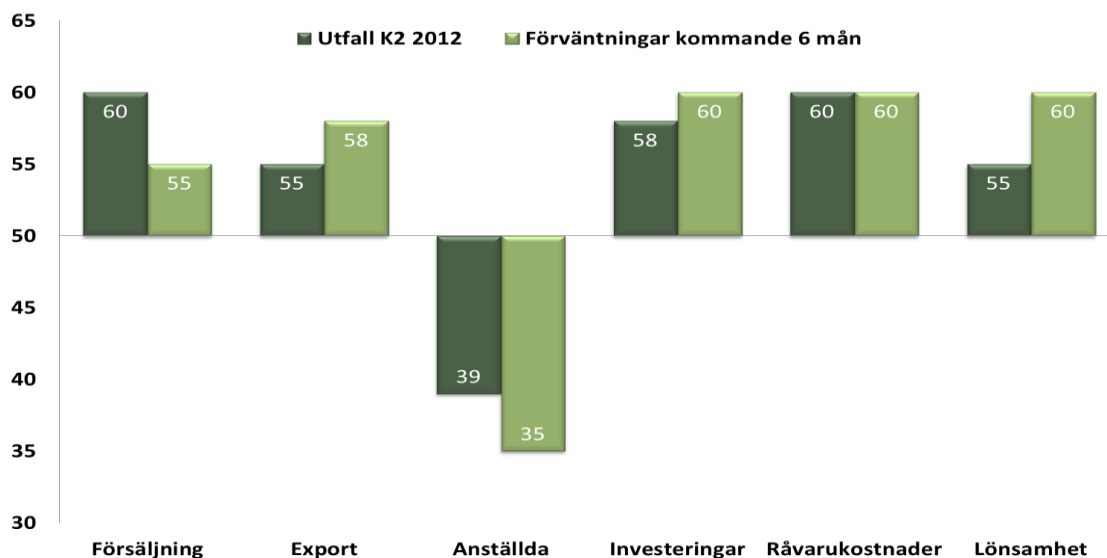

Li:s Konjunkturbrev

Augusti 2012

Livsmedelsföretagens konjunkturbarometer: utfall andra kvartalet 2012 och förväntningar över kommande halvår. Index 50 markerar oförändrad nivå jämfört med motsvarande period året innan. Källa: Li

Råvarupriserna åter på radarskärmen

Kostnaden för inköp av livsmedelsråvara ökade för nionde kvartalet i följd för svenska livsmedelsproducenter. Sommarens extrema torka och blöta runt om i världen har eldat på spotpriserna på bland annat majs och vete. Skulle de ökade priserna hålla i sig varaktigt, vilket mycket talar för, slår det mot svenska livsmedelsproducenter. Företagen möter ökade kostnader på insatsvara bland annat genom besparings- och effektivitetsprogram med färre sysselsatta som följd, vilket framgår av Li:s konjunkturenkät.

Andra kvartalet för svensk livsmedelsindustri följde till stora delar i spåren av utvecklingen från årets första kvartal. Det innebar en något starkare försäljningsvolym på hemmamarknaden och en mer försiktig exporttillväxt (index 60 vs 55). En stabilare försäljningstillväxt är välkommen efter en tid av svalare konsumentintresse under fjolåret.

Återförsäljarna inom dagligvaruhandeln har under rådande osäkra konjunkturförhållanden seglat upp som en av de starkare detaljhandelsbranscherna under

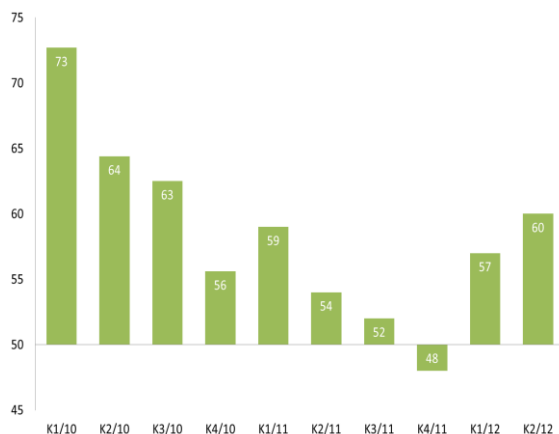
första halvåret (plus 3,6 procent, jmf med 2,4 procent för total detaljhandel i löpande priser. I volym var uppgången dock svagare med 0,9 procent).

Under sommaren har möjligen intresset för livsmedel gynnats av ett instabilt väderläge med mycket innesittande och "tröstätande". Vädergenomsnittet slår dock olika beroende på vilken delbransch man tillhör. Glass- och

läskförsäljningen har exempelvis hittills under sommaren lidit av alltför lite sol och värme.

Vad gäller försäljningen framöver är livsmedelsföretagens förväntningar försiktiga. Index 55 signalerar en något lägre tillväxttakt än under andra kvartalet.

Bild 1. Volymutveckling inom livsmedelsindustrin. Kvartal 2010-2012. Indextal över 50 indikerar oförändrad tillväxt. Källa: Li

Exporttillväxten försiktigare

Tillväxttakten i de svenska livsmedelsproducenternas livsmedelsexport har under en period avtagit. Under andra kvartalet noteras en svag volymtillväxt i paritet med utfallet under första kvartalet (index 55). Dagligvaruhandeln i stora delar av Eurozonen märker av ett minskat konsumentintresse vilket naturligt slår mot livsmedelsproducenterna runt om i Europa. Försäljningsvolymen inom dagligvaruhandeln har minskat under samtliga månader i år (t o m maj). Trots att även jämförelsemånaderna under 2011 uppvisade en negativ utveckling har den alltså fortsatt tappa under 2012. Mot bakgrund av de mycket dystra makroförhållanden som råder i framför allt de södra delarna av Eurozonen är det inte konstigt att också dagligvaruhandeln blir träffad. Att de svenska producenterna ändå kan öka sin export svagt är därmed ett styrkebesked.

Stark SEK - motvikt mot ökade råvarupriser

Inte bara en svag efterfrågan på kontinenten gör villkoren tuffa för den svenska livsmedelsexporten. Den svenska kronan har dessutom visat sig vara mycket robust under den nuvarande internationella finansiella turbulensen (bild 2). Det gör, allt annat lika, svensk livsmedelsexport dyrare relativt de inhemska alternativen. Alternativt låter

svenska exportörer priserna i lokal (euro) valuta ligga fast med påföljande lönsamhetstapp som effekt. För de svenska livsmedelsproducenter som har en stor andel export är valutasituationen olycklig. Kronförstärkningen är dock inte enbart till skada för livsmedelsföretagen. För en majoritet råder snarare det motsatta förhållandet där en stark krona ger lägre inköpspriser på insatsråvara, till stor del prissatt i USD eller Euro.

Under de senaste åren har den starka kronan tveklöst kunnat ta udden av de allra värsta prisökningarna på internationellt prissatta livsmedelsråvaror. Under andra kvartalet redovisar ändå Li:s medlemsföretag att kostnaden för insatsråvarorna fortsatt ökade (index 60, årstakt). En utveckling som pågått sedan våren 2010. Prognosen är också en fortsatt kostnadsökning.

Bild 2. SEK i förhållande till USD och EUR

Torka och blöta ger åter dyra råvaror

Dessvärre ser det under sommaren 2012 ut som vi åter är på väg in i en Extremsituation på världsmarknaden för livsmedelsråvara. Medan invånarna här i norra Europa klagat på regntunga moln som släpper ner allt de har, lider bland annat de viktigaste jordbruksregionerna i USA av den värsta torkan på decennier. Grödor antingen dränks eller bränns. På spotmarknaden märks rådande väderextremer genom snabbt stigande priser (bild 3 och 4).

Priset på spotmarknaden för majs har ökat med närmare 40 procent (i USD) under den senaste månaden. Sojabönor ligger på prisnivåer som aldrig tidigare skådats. Få grödor eller spannmål prissätts isolerat från varandra. Det innebär med automatik att en brist på majs och påföljande prisökningar snabbt förs vidare till andra livsmedelsråvaror som en substitueringsseffekt, dvs ökade priser på en

råvara ökar intresset för alternativ och pressar därmed upp priserna för dessa.

Bild 3 och 4. Spotpriser på viktiga livsmedelsråvaror. SEK/Bushel.

Svenska livsmedelsproducenter har sedan en fyra-fem år tillbaka tvingats att förhålla sig till de snabba kasten på livsmedelsråvara med allt vad det innebär i form av krav på ökad flexibilitet och produktivitet. Ökade råvarupriser agerar blåslampa på en hel industri som alltsedan Sveriges EU-inträde genomgått en genomgripande transformation mot allt effektivare produktion och som nu måste bli ännu effektivare.

En del i detta nödvändiga arbete är att reducera antalet sysselsatta inom livsmedelsproduktionen. Bland **Li:s** medlemsföretag har trenden mot färre sysselsatta förstärkts under det senaste året. Indexental över sysselsatta på 37-39 under första halvåret 2012 är en tydlig indikation på det.

I FOKUS

EKOLOGISKT PÅ VAR MANS TUNGA?

En växande trend inom svensk livsmedelskonsumtion är ekologiskt. Ekologiska produkters förtjänster varierar beroende på vem man frågar. En del lyfter fram dess överlägsna smakupplevelse medan andra snarare pekar på ekologisk produktion som bättre ur ett miljöhänseende.

Svenska livsmedelsproducenter är inte sena att svara på den efterfrågan som finns bland konsumenterna. **Li:s** medlemsföretag, som representerar en majoritet av svensk livsmedelsproduktion, har en förhållandevis stor andel ekologisk produktion på cirka 7,5 procent av försäljningsvärdet (10 procent i genomsnitt rensat för företag som inte har något ekologiskt sortiment). I ljuset av de uppskattningar som finns över ekologiska produkters marknadsandel i konsumentledet på cirka 3-4 procent är detta en hög siffra.

Trots att ekologiska produkter oftast är dyrare för konsumenten anger bara en tiondel av producenterna att de tjänar mer på ekologiska produkter.

Livsmedelsföretagen **I SIFFROR**

- Sveriges fjärde största industrigren
- Drygt 2200 verksamma företag
- Förädlar 70 procent av svenska jordbruksråvaror
- Omsätter över 170 miljarder kr
- Exporterar för över 54 miljarder kr
- Sysselsätter 55 000 personer
- Mycket stor andel småföretag

Li:s konjunkturbrev utkommer fyra gånger per år. Medverkande företag står för cirka 50 procent av branschens omsättning. Alla svar är viktade efter företagets omsättningsstorlek.

Har du frågor om Li:s konjunkturbrev kontakta Carl Eckerdal, chefekonom **Li**.
08-762 61 96
carl.eckerdal@li.se

Livsmedelsföretagen, Li Service AB, Besöksadress: Storgatan 19, Stockholm
Postadress: Box 556 80, 102 15 Stockholm, Telefon: 08-762 65 00, www.li.se